

ΔΕΛΤΙΟ ΤΥΠΟΥ

Το παρόν και το μέλλον της αποταμίευσης στην Ελλάδα

Η Eurobank υπογραμμίζει την ανάγκη προώθησης **δημοσίου διαλόγου για την ενίσχυση της εθνικής αποταμίευσης**, που συνδέεται με προφανή αναπτυξιακά οφέλη για τη χώρα, τιμώντας την κληρονομιά του Ταχυδρομικού Ταμιευτηρίου αλλά και πρωτοστατώντας στην προώθηση εθνικών στόχων με σταθερή επιδίωξη τη βιώσιμη συλλογική ευημερία.

Σε εκδήλωση που διοργάνωσε σήμερα η Τράπεζα παρουσιάστηκε μελέτη με θέμα **Η ΑΠΟΤΑΜΙΕΥΣΗ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ (ή γιατί δεν αποταμιεύουμε)**, που εκπονήθηκε από τους **καθηγητές του Οικονομικού Πανεπιστημίου Αθηνών** και την οποία χρηματοδότησε η Eurobank. Κηρύσσοντας την έναρξη της εκδήλωσης, ο **Διευθύνων Σύμβουλος της Eurobank**, κ. Φωκίων Καραβίας, ανέφερε: «Έχω επανειλημμένα υποστηρίξει ότι απόλυτη προτεραιότητα για την οικονομία μας στην παρούσα φάση είναι οι επενδύσεις. Προϋπόθεση, όμως, για να διατηρηθεί μια επενδυτική δυναμική είναι να αξιοποιηθούν όλες οι πηγές χρηματοδότησής της. Η συγκυρία είναι θετική για την εισροή ξένων κεφαλαίων στη χώρα. Ταυτόχρονα, όμως, χρειάζεται να αυξηθεί το επίπεδο της αποταμίευσης, ώστε οι επενδύσεις να χρηματοδοτούνται και από εγχώριους πόρους, που προσφέρουν αφενός ανθεκτικότητα απέναντι σε πιθανές εξωγενείς διαταραχές και αφετέρου επανεπένδυση των αποδόσεων στην Ελλάδα και διατήρηση ενός ενάρετου επενδυτικού κύκλου. Από αυτή την οπτική, η ενίσχυση της κουλτούρας αποταμίευσης, στην οποία η Eurobank συμβάλλει και ως διάδοχος του ιστορικού Ταχυδρομικού Ταμιευτηρίου, είναι κρίσιμη για την μακροπρόθεσμη μετάβαση της χώρας σε ένα υγιές, ανθεκτικό και βιώσιμο παραγωγικό πρότυπο.». Χαιρετισμούς απηύθυναν ο **Υπουργός Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών**, κ. Κωστής Χατζηδάκης και ο **Διοικητής της Τράπεζας της Ελλάδας**, κ. Γιάννης Στουρνάρας, παρουσία της Διοίκησης της Τράπεζας, εκπροσώπων της ακαδημαϊκής κοινότητας και φορέων.

Στο χαιρετισμό του ο **Υπουργός Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών, κ. Κωστής Χατζηδάκης**, μεταξύ άλλων δήλωσε: «Το φαινόμενο της χαμηλής αποταμίευσης στην Ελλάδα δεν είναι σημερινό. Ακόμα και πριν την οικονομική κρίση της τελευταίας δεκαετίας αποταμιεύαμε λιγότερο από τις άλλες ανεπτυγμένες οικονομίες – αλλά και σε σχέση με χώρες που έχουν χαμηλότερο βιοτικό επίπεδο. Χρειάζεται λοιπόν μια συνολική στρατηγική ενίσχυσης της αποταμίευσης των νοικοκυριών: Με διασφάλιση ενός εύρωστου και ανταγωνιστικού τραπεζικού συστήματος και αποτελεσματική λειτουργία της κεφαλαιαγοράς. Με ανάπτυξη κεφαλοποιητικών συνταξιοδοτικών συστημάτων υψηλών αποδόσεων. Με παροχή φορολογικών και άλλων κινήτρων προς τους αποταμιευτές – υπενθυμίζω την κατάργηση του φόρου στα έντοκα γραμμάτια. Με ενδυνάμωση της οικονομικής εκπαίδευσης των πολιτών. Ενώ βέβαια και το κράτος οφείλει να δίνει το καλό παράδειγμα δαπανώντας αυτά που έχει και όχι αυτά που δεν έχει.».

Ο **Διοικητής της Τράπεζας της Ελλάδας, κ. Γιάννης Στουρνάρας**, αναφέρθηκε στα αίτια του χαμηλού ποσοστού αποταμίευσης των νοικοκυριών στην Ελλάδα και τα αντιπαρέβαλε με τη θετική συμβολή του δημοσίου στην εθνική αποταμίευση, μέσω της σημαντικής μείωσης των δημοσιονομικών ελλειμμάτων τα τελευταία χρόνια. Την χαμηλή αποταμίευση των νοικοκυριών την απέδωσε κυρίως: Α) στο υψηλό ποσοστό της παραοικονομίας και της φοροδιαφυγής, που ευνοεί την κατανάλωση και όχι την αποταμίευση, Β) στο ασφαλιστικό σύστημα, που, με εξαίρεση την πρόσφατη προσπάθεια δημιουργίας ενός κεφαλαιοποιητικού πυλώνα, του ΤΕΚΑ, επί πολλά χρόνια παρέμενε αμιγώς διανεμητικό και με υψηλό ποσοστό αναπλήρωσης, γεγονός που αποθάρρυνε την ιδιωτική αποταμίευση, Γ) στα χαμηλά επιτόκια καταθέσεων προθεσμίας σε σχέση με την υπόλοιπη Ευρώπη, που και αυτά αποθαρρύνουν την ιδιωτική αποταμίευση και Δ) στην έλλειψη κουλτούρας ή και κινήτρων ιδιωτικής ασφάλισης των περιουσιακών στοιχείων των ιδιωτών έναντι φυσικών καταστροφών, με αποτέλεσμα η Ελλάδα να παρουσιάζει το υψηλότερο αντίστοιχο ασφαλιστικό κενό στην ευρωζώνη.

Κατά την άποψη της Τράπεζας της Ελλάδος, αυτά είναι τα κύρια αίτια που εξηγούν το χαμηλό ποσοστό ιδιωτικής αποταμίευσης και συμβάλλουν επίσης σε ένα μεγάλο έλλειμμα του ισοζυγίου τρεχουσών συναλλαγών. Η θεραπεία αυτών των αιτιών με αντίστοιχα μέτρα, μαζί με τις σημαντικές μεταρρυθμίσεις που προωθούνται και ενισχύουν τον δυνητικό ρυθμό μεγέθυνσης της ελληνικής οικονομίας, μπορούν να συμβάλλουν στη συνύπαρξη υψηλών ρυθμών οικονομικής ανάπτυξης με ένα σημαντικά μικρότερο έλλειμμα του ισοζυγίου τρεχουσών.

Στο προλογικό του σημείωμα στη μελέτη, ο **Πρόεδρος του Διοικητικού Συμβουλίου της Eurobank, κ. Γιώργος Π. Ζανιάς**, επισημαίνει: «Τιμώντας σταθερά την παράδοση του Ταχυδρομικού Ταμιευτηρίου, διαχρονικού συμβόλου της εθνικής αποταμίευσης, η Eurobank υπογραμμίζει την ανάγκη για έναν ουσιαστικό δημόσιο διάλογο με στόχο την αύξηση της αποταμίευσης, η οποία συνδέεται στενά με την μακροχρόνια ανάπτυξη μιας οικονομίας. Όπως διαπιστώνεται και στην αξιολογική μελέτη, των τριών επιφανών καθηγητών του Οικονομικού Πανεπιστημίου Αθηνών, η χώρα μας σήμερα σε όρους εθνικής αποταμίευσης βρίσκεται στην τελευταία θέση, όχι μόνο της Ευρωζώνης, αλλά

και όλων των αναπτυγμένων χωρών και όλοι καλούμαστε να συμβάλλουμε για την αναστροφή των δυσμενών αυτών δεδομένων. Η Eurobank, πρωτοστατώντας στην προώθηση εθνικών στόχων, όπως άλλωστε εδώ και τρία χρόνια πράττει και στο κρίσιμο πεδίο του δημογραφικού, ξεκινά την προσπάθεια ανάπτυξης του δημοσίου διαλόγου και για την ενίσχυση της εθνικής αποταμίευσης ενώ θα προσπαθήσει και μέσω άλλων και τραπεζικών πρωτοβουλιών να συνδράμει στην επίτευξη αυτού του στόχου.».

Οι λόγοι για τους οποίους η Ελλάδα παρουσιάζει τη χαμηλότερη εθνική αποταμίευση ως ποσοστό του ΑΕΠ από όλες τις χώρες της Ευρωζώνης, καθώς και από όλες τις ανεπτυγμένες χώρες και συγκεκριμένες προτάσεις πολιτικής, εξετάστηκαν σε συζήτηση που είχαν οι τρεις συγγραφείς της έρευνας, **Καθηγητές στο Οικονομικό Πανεπιστήμιο Αθηνών**, κ. Σαράντης Καλυβίτης, κα Μαργαρίτα Κατσίκη και κ. Θωμάς Μούτσος, με συντονιστή τον **Επικεφαλής Οικονομολόγο του Ομίλου Eurobank**, κ. Τάσο Αναστασάτο. Στα αίτια περιλαμβάνονται δομικά χαρακτηριστικά της οικονομίας, όπως το υψηλό ποσοστό αυτοαπασχόλησης και ιδιοκατοίκησης, οι υψηλές δαπάνες στέγασης και, προ κρίσεως, το υψηλό ποσοστό αναπλήρωσης συντάξεων που αποθάρρυνε την προληπτική αποταμίευση. Στις προτάσεις πολιτικής που διατυπώνονται στην έρευνα συγκαταλέγονται δημοσιονομικά ουδέτερες φορολογικές παρεμβάσεις, καθώς και μια σειρά προτάσεων για τη βελτίωση του χρηματοοικονομικού αλφαριθμητισμού μέσω της παροχής πληροφόρησης και εκπαίδευσης και συμπεριφορικές προσεγγίσεις για την ενθάρρυνση της συμμετοχής σε πρόσθετα συνταξιοδοτικά προγράμματα._